

у свою чергу, обумовлено певними історичними закономірностями становлення суспільства.

Список використаних джерел:

1. Бібліотека XXI століття: перспективи та інновації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/Z-tezy.pdf>. – Назва з екрана.
2. Дитячі бібліотеки України як компонент культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://5ka.at.ua/load/kultura/ditjachi_biblioteki_ukrajini_jak_komponent_kulturi_referat/29-1-0-12633. – Назва з екрана.
3. Електронні бібліотеки: сучасний стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://revolution.allbest.ru/programming/00623036_0.html. – Назва з екрана.
4. Модельні бібліотеки на сучасному етапі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uadoc.zavantag.com/text/32592/index-1.html>. – Назва з екрана.

Стокроцька А.А.,

студентка I курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»;
Науковий керівник:

Калініна Л.А.,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри культурно-дозвілєвої діяльності,
ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,
м. Миколаїв

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ АМАТОРСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО РУХУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

Аматорське мистецтво функціонує у сфері самодіяльної діяльності людини. Поняття «самодіяльність» визначають як внутрішньо детерміновану діяльність, тобто діяльність, що не нав'язується зовні, а зумовлюється внутрішніми потребами, інтересами, бажаннями індивіда.

Самодіяльність – це засіб вільного і нерегламентованого вияву особистості, вона є умовою і реальністю розвитку людини. Це об'єктивна даність, причому й одна з найвищих цінностей, як для особи, так і для суспільства в цілому [1, с. 56].

Слід зазначити, що аматорське мистецтво – це конкретно-історичне явище, невід'ємна складова частина культури певного суспільства, певного класу, певного соціокультурного середовища. Не змінюючи сутність, в кожному

історичну добу, в кожному суспільстві, воно має свої особливості функціонування, свої форми вияву, жанрово-видовий склад.

Дослідження одного з самобутніх і яскравих явищ вітчизняної культури – українського аматорського театру є актуальною проблемою сьогодення.

Слід зазначити, що аматорське театральне мистецтво здобуло широкого визнання не лише в Україні, а й за її межами. Дослідження діяльності театральних аматорських колективів Миколаївщини та їх вплив на культурне життя України визначило мету нашого дослідження.

Слід зазначити, що друга половина XIX століття у Південному регіоні України характеризується активним розвитком музично-театрального життя. Короткочасна лібералізація суспільного та політичного життя регіону на початку 60-х років XIX століття сприяє посиленню інтересу громадськості до театру і зумовлює появу аматорських драматичних гуртків.

Підкреслимо, що з огляду на специфічне призначення міста Миколаєва як військового порту та суднобудівної верфі Чорноморського флоту процес зародження театральних традицій регіону пов'язаний з діяльністю представників військово-морського відомства. Початком театральної діяльності в місті Миколаєві слід вважати створення за ініціативою директора Миколаївського штурманського училища контр-адмірала графа М. Войновича 28 жовтня 1801 року першого аматорського театального гуртка.

Вже у наступному 1802 році граф М. Войнович видає наказ, згідно якого учнів штурманського училища заохочуються до роботи в аматорській студії.

На сучасному етапі до процесу розвитку театального аматорського руху в Україні долучаються все більше і більше нових творчих колективів, воно стає значно багатограннішим, представницьким, жанрово розмаїтим. Подолання стереотипів, розвиток творчої ініціативи та пошук нових мистецьких, театральних форм і засобів – усе це відчутно вплинуло на драматургічні твори, які втілюються на аматорських сценічних майданчиках.

Слід зазначити, що аматорські театральні колективи України з кожним роком все більше і більше представляють цікаві акторські та режисерські роботи.

На Україні функціонує 14757 аматорських театральних колективів із загальною кількістю 153975 учасників, з них 5877 – це дитячі аматорські театральні колективи. На сьогодні, характерними рисами аматорських театрів є багатогранність творчих пошуків та стилів, театральних форм і вистав. Спостерігаються риси психологічного, умовно-метафоричного, побутового, поетичного, публіцистичного, ярмаркового театального мистецтва.

Вистави аматорських театрів є різноманітними за формою: ревію, притча, памфлет, моно-вистава, вистава-хроніка, вистава-пісня, вистава-диспут вистава-репетиція, вистава-урок та ін.

Ці вистави здійснюються у різних форматах: ярмарок, ігрища, вечорниці, циркові ревію та ін. Слід зазначити, що різноманітним за своїм статусом став і сам аматорський театр, бо навіть в назвах аматорських театрів висловлюється

творче кредо колективів: «Театр-студія», «Театр від ліхтаря», «Театр на долоні», «Театр на Жуках», «Театр під сходами», «Театр-лабораторія», «Дикий театр», «Експериментальний театр» та ін.

Аматорський український театр має свої жанрові ознаки: (драматичний театр, навчальний театр, театр клоунади, естрадний шоу-театр, моно-театр, театр ляльок, театр пластичної драми, театр сучасного танцю, форум-театр, альтернативний театр, музичний театр, театр поезії, театр читця, театр пантоміми, танцювальний театр, театр тіней, театр драми і поезії, театр опери, театр комедії, документальний театр, «дикий театр» тощо), вікові ознаки (дитячий театр, театр юного глядача, студентський театр, молодіжний театр).

Слід наголосити на тому, що для аматорського театру сьогодні є властивим такі явища як експеримент, пошуку нових театральної форм, сценічних засобів виразності, пошуки манери гри, організації сценічного простору, прийомів залучення глядачів до сценічної дії, створення атмосфери духовної єдності сцени й залу.

Розвитку і збереженню аматорських колективів України багато в чому сприяє те, що їх роботу координують Український центр культурних досліджень і обласні центри народної творчості, що спрямовують свою роботу на підвищення рівня кваліфікації керівників аматорських театральних колективів, систематично проводять всеукраїнські, обласні театральні огляди, конкурси, фестивалі, які є цікавою театальною школою для учасників аматорських колективів щодо удосконалення акторської та режисерської майстерності [2, с. 123].

Серед змістовних заходів, що відбуваються у м. Миколаєві та Миколаївській області слід назвати наступні: традиційний всеукраїнський щорічний фестиваль «Від Гіпаніса до Борисфена» (м. Очаків Миколаївської області); фестиваль-історія – Міжнародний театральний фестиваль «Південні маски» проходив у період 2005-2015 рр. (м. Миколаїв), щорічний «Вогні рампи над Бугом», обласний щорічний конкурс аматорських театрів ім. Є. Зарницької(м. Первомайськ).

Головним завданням цих фестивалів є духовне виховання дітей і молоді, а також збагачення аматорського театального руху міжнародним досвідом, шляхом інтеграції у всесвітній культурний простір, а також здійснення масштабних благодійних мистецьких акцій.

Особливо слід підкреслити, що аматорські театральні колективи Миколаївщини органічно увійшли в український театральний аматорський рух. А розширення і збагачення театального та художнього досвіду аматорських театрів, їх участь у міжнародних та всеукраїнських фестивалях призводить до того, що в учасників аматорських театральних колективів та глядачів формується і розвивається не тільки готовність до засвоєння змісту театальної культури, а і з'являється можливість поділитися своїм багатим досвідом, що впливає на стійкість та життєздатність національної культури.

У 2007 році у м. Миколаєві було створено Громадське творче об'єднання «Федерація аматорських миколаївських театрів» (ФАМТ), що добровільно об'єднує аматорські театральні колективи Миколаївщини навколо ідеї творчої роботи та відродження руху аматорських театрів, сприяє формуванню і вираженню творчих здібностей молоді та дітей, організовує та проводить регіональні та всеукраїнські театральні фестивалі, конференції та обмін досвідом. ФАМТ діє самостійно та співпрацює з органами міського та обласного виконкому Миколаєва, молодіжними організаціями та громадськими об'єднаннями, міськвиконкомом та облдержадміністрацією.

Головним завданням організації є:

- відродження театральних рухів на Миколаївщині, підвищення рівня аматорського театального мистецтва;
- залучення молоді до творчого самовираження засобами театру, співпраця з аматорськими театральними колективами регіону;
- проведення фестивалів (регіональних, всеукраїнських, міжнародних), конкурсів, оглядів, творчих звітів, організація виставок та інших культурно-мистецьких заходів;
- обмін творчим досвідом з театрами різних країн світу;
- сприяння розвитку українській культурі і освіті;
- розвиток культурних та гуманітарних контактів з молоддю інших міст, молодіжними та іншими об'єднаннями громадян, що діють в Україні та поза її межами.

У 2016 році Федерація аматорських миколаївських театрів підготувала і провела Першу Міжнародну театральну школу «Театрон», яка стала своєрідною правонаступницею відомого фестивалю «Південні маски». Протягом шести днів у м. Очакові театральні аматори і професіонали з України, Литви, Білорусі та Польщі ділились своїми знаннями та практичними навичками.

23 березня 2017 року «Федерація аматорських миколаївських театрів» (ФАМТ) відсвяткувала 10 – річчя своєї плідної, творчої діяльності.

Таким чином, українське аматорське театральне мистецтво, надає своїм учасникам не тільки певні можливості, а й формує їх здатність користуватися духовним багатством світу, розширює їх творчий діапазон та національний сенсу художнього сприйняття глядачами вистав аматорів [2, с.86].

Усе вище сказане дозволяє зробити наступні висновки:

- аматорський театральний рух спрямований на розвиток аматорських театрів і збагачення досвіду їх діяльності, перш за все має цілий ряд суттєвих відмінностей, характерних для традиційного способу існування культури, зокрема відмінностей у розподілі художніх цінностей між містом і селом, між столичними цінителями мистецтва та невибагливою публікою віддалених окраїн, між національними культурами багатонаціональних країн;
- раніше аматорське театральне мистецтво залишалось здобутком обмеженого кола спеціалістів і любителів, а тепер воно виступає не тільки

посередником, а і «так званім провідником у світі сучасного мистецтва», який розкриває своїм глядачам особливості цього виду мистецтва і поєднує у собі комунікативні та естетико-виховні функції;

- серед різних видів естетичної діяльності аматорська театральна діяльність посідає особливе місце, бо вона сприяє формуванню не тільки спеціальних, а й загальних здібностей особистості до творчої діяльності, і все це відбувається завдяки унікальній функціональності аматорського театру.

Список використаних джерел:

1. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навчальний посібник .- К. : НДАКК, 2014 .– 143 с.
2. Мельник. Аматорський театр // Тернопільський енциклопедичний словник: у 4 т. / редкол. : Г.Яворський та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004. Т. 1: А – Й. – 696 с.

Тілабова А.М.,

студентка III курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»;

Науковий керівник:

Гаврилова О.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,

м. Миколаїв

ЛІТЕРАТУРНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «MERIDIAN CZERNOWITZ» ЯК СПОСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Українське книговидання відіграє важливу роль у формуванні національної культури, духовності. Книга завжди була і залишається ефективним засобом накопичення і передавання знань, ідей та інформації у їх єдності та цілісності, а читання книги сприяє виробленню універсальної фундаментальної картини світу, формуванню світогляду, глибинних переконань, спонукає людину брати активну участь в житті суспільства.

В умовах розвитку інформаційного суспільства в Україні потрібно сформуванню відповідні умови для розвитку, видання та популяризації вітчизняної літератури, задоволення культурно-освітніх потреб населення та забезпечення конкурентоспроможності української книги на міжнародному рівні шляхом використання нових технологій книговидання та поліпшення якості української продукції.